

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Економічні аспекти підприємницької діяльності»

Ступінь вищої освіти - «Магістр»

Спеціальність 175 «Інформаційно-вимірювальні технології»

Освітня програма «Якість, стандартизація та сертифікація»

Рік навчання 1, семестр 2

Форма навчання денна, (денна, заочна)

Кількість кредитів ECTS 4

Мова викладання українська

Лектор курсу

Контактна інформація

лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Ємцев Віктор Іванович

Viem17@gmail.com

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2384>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Економічні аспекти підприємницької діяльності» формує комплекс теоретичних знань та прикладних навичок із створення бізнесу та алгоритму реєстрації підприємства, вибору організаційних форм існування підприємств, планування і управління господарською діяльністю підприємств, з оподаткування результатів діяльності за певною системою оподаткування, застосування методів підвищення результативності та економічної ефективності функціонування підприємства в ринкових умовах.

Головна задача вивчення дисципліни - закласти у майбутніх фахівців основи ринкового мислення, надати їм необхідний комплекс знань з проведення техніко-економічних розрахунків та обґрунтування виробничої потужності підприємства, параметрів раціональної організації функціонування його виробничих систем, планування ресурсного забезпечення виробництва, обсягів виробництва і збуту продукції, визначення вартості витрат на виробництво, методів ціноутворення, оцінки ефективності управління діяльністю підприємств.

Майбутній спеціаліст повинен мати розуміння основ заснування власної справи, вміння робити аналіз доходів і витрат без якого неможливий подальший здійснення підприємницької діяльності та розвиток бізнесу, методи та стилі управління, методики виявлення внутрівиробничих резервів збільшення ефективності виробництва, систему оподаткування діяльності підприємств, методики оцінки ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства, а також вміння розраховувати собівартість продукції, планувати обсяги її реалізації, розраховувати ціни на продукцію та послуги, розраховувати прибуток та визначати напрями його використання на підприємстві, визначати рентабельність діяльності підприємства та економічну ефективність від провадження нових прогресивних технологій та нових видів продукції.

Роль дисципліни визначається спроможністю сформулювати у здобувачів вищої освіти професійних навичок щодо самостійного ведення підприємницької діяльності, можливості свідомо оцінювати та аналізувати конкретні ситуації, що виникають у процесі виробництва та приймати самостійні управлінські рішення з метою досягнення визначеної мети підприємства в ринкових умовах.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати задачі і проблеми різного рівня складності наукового, технічного та педагогічного характеру у процесі навчання, науково-дослідної, освітньої діяльності та у виробничих умовах підприємств галузі, що передбачає застосування базових теоретичних знань, розвинутої системи логічного мислення, комплексу теорій та методів фундаментальних і прикладних наук.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК9 Здатність розробляти та управляти проектами

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК10 Здатність враховувати комерційний та економічний контексти в метрологічній діяльності.

{інформація доступна в освітній програмі}

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 04. Вміти виконувати аналіз інженерних продуктів, процесів і систем за встановленими критеріями, обирати і застосовувати найбільш придатні аналітичні, розрахункові та експериментальні методи для проведення досліджень, інтерпретувати результати досліджень.

ПРН 05. Вміти формулювати та вирішувати завдання у галузі метрології, що пов'язані з процедурами спостереження об'єктів, вимірювання, контролю, діагностування і прогнозування з урахуванням важливості соціальних обмежень (суспільство, здоров'я і безпека, охорона довкілля, економіка, промисловість тощо).

ПРН 06. Вміти розробляти нормативно-технічні документи та стандарти метрологічної спрямованості на інженерні продукти, процеси і системи.

ПРН 07. Вміти проектувати і розробляти інженерні продукти, процеси та системи метрологічної спрямованості, обирати і застосовувати методи комп'ютеризованих експериментальних досліджень.

ПРН 09. Мати навички організації і проведення технічних випробувань інженерних продуктів.

ПРН 10. Аналізувати та оцінювати вплив інформаційно-вимірювальної техніки та метрологічної діяльності на навколишнє середовище та безпеку життєдіяльності людини.

{інформація доступна в освітній програмі}

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні/ самостійна робота) кількість годин за кожною формою	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				
Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				42
Тема 1. Сутність, функції, принципи підприємництва як сучасної форми господарської діяльності	1/1/5	Знати Джерела створення початкового капіталу в бізнесі і його використання, способи легалізація бізнесу. Рушійні сили, умови та принципи підприємницької діяльності. Сучасні аспекти та проблеми функціонування підприємств малого і середнього бізнесу.	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).	<i>Виконання та задача практичних робіт</i> – зараховано.
Тема 2. Сучасні тенденції розвитку підприємництва в Україні та за кордоном	1/1/5	Переваги та недоліки різних форм організації бізнесу.	<i>Виконання та задача реферату</i> (теми надані в eLearn).	<i>Модульна тестова робота</i> в eLearn. <i>Самостійна робота</i> –

Тема 3. Сутність, методи генерування та вибір підприємницької ідеї та цілі	1/1/5	<p>Вміти Генерувати та робити вибір підприємницької ідеї. Формувати цілі підприємницької діяльності та робити аналіз його середовища.</p> <p>Організовувати договірні відносини, планувати і проводити переговори та укладати підприємницькі угоди. Формувати товарну,</p>	<p><i>Виконання самотійної роботи</i> (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn).</p> <p><i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).</p>	згідно журналом оцінювання в eLearn.	3
Тема 4. Організаційно-правові основи підприємництва. Форми та суб'єкти підприємницької діяльності.	1/1/5	<p>цінову та збутову політика.</p> <p>Використовувати отримані знання для здійснення державної реєстрацію діяльності фізичної особи як підприємця та юридичної особи з вибором раціональної організаційно-правової форми ведення бізнесу, визначення оптимальної системи обліку та оподаткування підприємницької діяльності; для формування організаційної структури підприємства і планування бізнес-процесів, впровадження інноваційних проєктів на підприємстві та визначення їх економічної ефективності. У створенні алгоритму взаємовідносин фізичних і юридичних осіб з контролюючими органами.</p>			
Тема 5. Маркетингова діяльність у підприємницьком у середовищі	1/1/5				
Тема 6. Формування економічних відносин у підприємницьком у середовищі	1/1/5				
Модуль 2. ВИДИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА					38
Тема 7. Фінансове середовище підприємницької діяльності	2/2/10	<p>Знати зміст та джерела фінансової та виробничої діяльності підприємства, її структуру і алгоритм матеріального забезпечення та управління операційними циклами в умовах зміни середовища підприємницької діяльності.</p>	<p><i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).</p>	<p><i>Виконання та задача лабораторних робіт –</i> зараховано.</p>	
Тема 8. Управління витратами на підприємстві	2/2/20	<p>Вміти планувати потребу всіх видів ресурсів та витрати на їх придбання, управляти витратами для забезпечення ефективної діяльності всіх підрозділів підприємства.</p> <p>Використовувати сучасні структури організації виробництва та методики розрахунку потреби у матеріальному забезпеченні всіх підрозділів для забезпечення результативної діяльності підприємства.</p>	<p><i>Виконання та задача реферату</i> (теми надані в eLearn).</p> <p><i>Виконання самотійної роботи</i> (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn).</p>	<p><i>Модульна тестова робота в eLearn.</i></p> <p><i>Самостійна робота –</i> згідно з журналом оцінювання в eLearn.</p>	

			<i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи (тестова - в eLearn).</i>	
Модуль 3. ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				40
Тема 9. Економічні особливості підприємницької діяльності	1/1/5	<p>Знати основи економічної діяльності суб'єктів господарювання, показники ефективності та методику аналізу виробничої діяльності і здійснення оцінки економічних результатів функціонування виробничих систем</p> <p>Вміти здійснювати економічну оцінку інноваційних проєктів, виробничих систем та економічних результатів функціонування підприємств</p> <p>Використовувати знання з розроблення стратегій, бізнес-планування та оцінювання ефективності функціонування виробничої системи для вибору оптимальних підприємницьких проєктів та організації діяльності виробничих систем.</p>	Підготовка до лекцій (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).	
Тема 10. Оцінка економічної ефективності підприємницької та інноваційної діяльності	1/1/10		Виконання та здача реферату (теми надані в eLearn).	
Тема 11. Бізнес-планування підприємницької діяльності	3/3/15		Виконання самостійної роботи (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn).	Підготовка та написання модульної контрольної роботи (тестова - в eLearn).
Всього за семестр	15/15/90	-	-	70 100*0,7 (максимум 70 балів)
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Здобувач повинен здавати усі роботи в заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування, використання мобільних девайсів, додаткової літератури під час модульних контрольних робіт, заліків та

	екзаменів заборонено. Письмові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим для всіх здобувачів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем або в он-лайн формі.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Законодавча та нормативно-правова

- Конституція України (офіц. текст за станом на 1 січня 2024 р.) / – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
- Господарський кодекс України (офіц. текст: за станом на 20 січня 2019 р.) / Верховна Рада України. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
- Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами (офіц. текст у редакції від 18.05.2024) / Верховна Рада України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
- Податковий Кодекс України (редакція від 01.04.2024,.)// [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
- «Про оплату праці» Закон України від 24.03.1995 р. №108/95-ВР (редакція від 27.04.2024)//
URL: <https://www.profiwins.com.ua/ru/legislation/laws/95.html>
- «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» Закон України №755-IV від 15.05.2003р. (редакція від 01.01.2024)//
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
- «Про акціонерні товариства» Закон України: [із змінами та доповненнями станом на 01.01.2022р] //
URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/t080514?an=979>
- Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» Закон України «: (редакція від 26.10.2023) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
- «Про колективні договори і угоди» Закон України (редакція від 11.12.2022) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>

10. «Про відпустки» Закон України: (редакція від 24.12.2023) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>
12. «Про господарські товариства» Закон України (редакція від 31.03.2023) // URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T157600.html
13. «Про цінні папери та фондовий ринок» Закон України (редакція від 27.04.2024,)// URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/zakon-ukrani-pro-tsnn-papери-ta-fondoviy-rinok>
14. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : [станом на 01.12.2023 р] // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>
15. Положення про порядок створення та функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів : [постанова КМУ : від 22 травня 1996 р. № 549 (редакція від 25.08.2004,) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/549-96-п>.

Основна:

1. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посіб./ С.Ф. Покропивний, С.М. Соболев, Г.О. Швиданенко, О.Г. Дерев'янка. – К.: КНЕУ, 2019. – 379 с.
2. Борман Д., Воротина Л., Федерман Р. Менеджмент: підприємницька діяльність у ринковій економіці. – Львів, «Світоч», 2017. -225 с.
3. Варналій З. Основи підприємництва. Навч. поібник. –К.: Сузір'я. 2017. – 246 с.
4. Гаєвська Л. М. Підприємницька діяльність : підручник / Л. М. Гаєвська, О. І. Марченко. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. - 500 с.
5. Дмитрієв І.А. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів / І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 292 с
6. Економіка підприємства: підруч. / за заг. ред. С.Ф.Покропивного. – Вид. 3-ге, перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2015. – 528 с.
7. Економіка та організація підприємницької діяльності: навч. посіб / За заг. ред. д.е.н. Н. В. Сментини. – К: ФОП Гуляєва В.М, 2019. – 320 с.
8. Економіка та організація виробництва : підруч. / за ред. В. Г. Герасимчук – К. : Знання, 2017. – 678 с
9. Захарчин Г.М. Основи підприємництва: Навч. посібник. – К.: Знання, 2018. – 192 с.
10. Коваль З.О., Тивончук О.І. Підприємництво і менеджмент: Навч. посібник. – Львів: 2016. – 242 с.
11. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю.,

Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с.

12. Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. – 515 с.

13. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. – 572 с.

14. Полянко В.В., Кругляно А.В. Основи підприємництва: Навч. посібник. – К.: Дакор, КНТ, 2018. -196 с.

Додаткова:

1. Основи підприємництва: Навч. посібник // За заг. ред.. П.В. Круша, В.І. Подвігіної, Б.М. Сердюка. – К.: КНТ, 2019. – 156 с.
2. Богоявленська, Ю. В. Економіка та менеджмент праці : навч. посіб. / Ю. В. Богоявленська, Є. І. Ходаківський. – К. : Кондор, 2017. – 332 с
3. Василенко, В. О. Виробничий (операційний) менеджмент : навч. посіб. / В. О. Василенко, Т. І. Ткаченко. – 2-е вид., випр. і допов. – К. : Центр навч. літ., 2015. – 532 с
4. Гевко, І. Б. Операційний менеджмент : навч. посіб. / І. Б. Гевко. – К. : Кондор, 2015. – 228 с.
5. Кожушко, Л. Ф. Екологічний менеджмент : підручник / Л. Ф. Кожушко, П. М. Скрипчук. – К. : Академія, 2017. – 432 с.
6. Час для компанії. Корпоративний тайм-менеджмент / Г. Архангельський, Л. Богуш, Н. Васильєва [и др.] ; под ред. Н. Ханановой. – К. : ФОП А. Капуста, 2017. – 180 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. – Режим доступу : sfs.gov.ua/
4. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>
5. Офіційний сайт [Міністерства фінансів України](http://www.mof.gov.ua/) – Режим доступу : <https://www.mof.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державного агентства України з управління національними проектами – Режим доступу : [http:// ns1.ukrproject.gov.ua/](http://ns1.ukrproject.gov.ua/)
7. Нормативні акти України – Режим доступу: www.nau.kiev.ua/
8. Інформація про систему планування матеріальних потреб виробництва (MRP). – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/ims/ims002.html>

9.Характеристика системи «точно у термін» – Режим доступу:

<https://www.cfin.ru/press/loginfo/2001-05/52-55.shtml>

10.Про управління бізнес процесами. – Режим доступу:

www.management.com.ua/

11. – Режим доступу:

https://pidruchniki.com/67898/menedzhment/menedzhment_organizatsiy

12.Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/менеджмент>

13.Режим доступу: <http://www.management.com.ua/>